

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Ivstitia Et Ivre Libri Decem, Reuerendi P. F. Dominici
Soto, Segobiensis, Ord. Præd. Theologi præclariss.**

Soto, Domingo de

Venetiis, 1608

3 Vtrum leges vniuersæ ab [a]eterna promanent an non

urn:nbn:de:hbz:466:1-38878

Ad secū
dum.

Ad ter-
tium.

prehensario iudicio loquebatur eodē libro de vera relig Aug. ubi aiebat, Lex æterna est de qua homines iudicare non possunt. Sunt n. iudicia eius (vt ait Paulus) incomprehensibilis abyssus. Ad scđ m aut principi pale argū rōdetur nō esse legi necessariū in finē alium referri, sed vt per ipsam subditi referantur in finem. Lex ergo æterna non refertur, sed per ipsam Deus cuncta quæ fecit in seipsum refert, qui est A. & O principium & finis. Ad tertium deniq. respondetur q̄ sicut in Deo ars factibiliū ratione differt ab æterna lege, qua agibilia gubernantur, sic & rōnes rerum quæ sunt idē hoc est exēplares formæ, quas diuina mēs cōtinetur in rerum fabrica, ab eadem æterna lege rationē differunt. Est ergo lex una, rōnes uero iste de quibus Aug loquebatur, tot quot sunt rerum species. Differunt. n. rōne in ordine ad ipsarū effectus.

ARTICVLVS III.

Utrum leges uniuersæ ab æterna promanēt.

Prima
rō ad p
rē nega
tiuam.
Paulus.

Esaias.

Secūda
ratio.

Satisfi.
q̄nō ingi
tatē uni
ca cōclu
sione.
August.

Consequitur hoc tertio articulo, vt uideamus utrum leges reliquæ omnes ex hoc fonte luminum deriuentur, & arguitur a parte negatiua. Est lex formis quæ (vt supra audiuimus) ait Paul. repugnare legi Dei, suntq. & iniquæ hominum leges de quibus Esai. 10. Vx qui condunt leges, iniquas. Leges at legi æternæ aduersantes, atque ab illa deflexæ nequeunt ab illa deriuari ergo non omnis lex ab æterna deriuatur. Scđ o arguitur. Leges humane (vt i deliber. arb. auctor est Aug.) multa permittunt quæ æterna lege prohibentur, vt meretricia & mendacia, ergo eiusmodi leges nō possūt ab illa emanare. In cōtrariū autē est illud Proverb. 8. Per me Reges regnant, & legū conditores iusta arcernunt. Ad q̄nōne, hæc uerissima eademq. lumine naturali cōperrissima cōclusionē rōdetur. Ois in uniuersum lex præter, æternā, quæ rōne iusti quippiā cōtinet, ab illa æterna deriuatur. Assertio est Aug. eod. lib. 1. de liber. arb ubi ait, Nihil est iustum ac legitimum qđ nō ex æterna lege homines deriuatur. Atqui naturam huius causæ impartim superiori questione articulo de legislatoribus attingimus, & nūc emunctius expri-

mamus oportet. Est. n. ordo in natura causarum ita dispositus ut inferiores non nisi superiorū uirtute admotæ moueāt. Vnde (vt s. Philic. auctor est Aristot.) necesse est primum motorem cōficere a quo inferiores reliqui depedeant. Si enim primus nō moueret, reliqui neuiquam mouere ualent. Eunde ordinem & r. Ethic. inter arietes ostendit. Illam quæ maxime est architectonica reliquis ueluti Princeps imperat, igit in legib. quibus mundus gubernatur, idē est ordo meditandus & confitendus. Nepe ut orum sit una suprema q̄ caput earū sit & origo. Hanc at appellamus (ut ipsa est) æternam. Quod si scisciteris an eo præcisē dicatur æterna, q̄ neque initium habuit, neq. habitura sit finem? Respondetur nō idcirco solum, uerū ob hoc maxime q̄ nulla sit rōne mutabilis, nec ulli uarietati subiecta, sed sicut in naturalib. primus motor, qui immobilis est, causa est moruum sub se lōge differentium, sic lex æterna, immota persistens, causa est vt mortaliū leges, eorum uariabili cōditiōne mutata, permittentur. Ipsa. n. uniformis ac maxime una iussit vt natura integra, oia essent communia corrupta uero, iter diuersos dominos distribuerentur. Quo fit ut lex hæc a nulla sit alia deriuata, nec uero a seipsa, talis n. assertio secū pugnet. Quod si q̄ arguat contra, non omnem legeret ab illa deduci, nam lex diuina puta Euangelica nō apparet quomodo inde defecdat, cum non uideantur esse duæ. Iā proximo articulo responsum est, diuinam positiuam, esse effectum ac participationē illius æternæ. Ob id. n. dicitur positia, q̄ posita est nobis, hoc differens a naturali, quæ eiusdem æternæ est etiam participatio, qđ naturalis ordinat nos proxime ad finem naturalem, diuina uero ad supernaturalem, ut paulo inferius euidentius sit.

Ad primum igitur arg. de lege somitis quam Pau. existere in membris ait, legisq̄ mentis repugnare, iam supra diximus existere in ipsis, nō tāquam in regulante, sed tanquā in subiectis naturalib. appetitibus inclinatio. Quæ dicit lex somitis seu fomes ex priuatione iustitiæ originalis delictus, qui quidem nihil aliud est q̄ sensualitatis pondus Bisatiā namq. inclinatio aliqua dī lex. Vno modo inquantū per ipsā dicitur

Aristot.
Rō con
clusiōis.

Questio
Rōo. 6.

Obie.
ctio.

Solutio.

Ad pri
mū arg.

directe legifer promouet subditos in fine honestum, atq; altero modo in quantum in penam eos desinit permititq; nature imperu ferri. Vnde ille sequalitas in subditus in sua obiecta, quæ brutis animalib. esset naturalis, lex nempe nature iure consonans, hominibus est obliquitas ac deflexio nature suæ quatenus est rationalis, cui quidem rationi motus ille recalcitra. Et quia per iustitiam originale idem sensualis appetitus quasi sua no continebatur, ne a ratione exorbitaret, & eadem iustitiam homo per peccatum amisit, ac subinde à Deo desinitus est dñ inclinatō illa, fomes ac fauilla ignei peccati, atq; adeo distorta lex per quam similis bestijs factus est homo, sicut illud Psalmi, Hō cum in honore esset nō intellexit, comparatus est iumentis insipientibus, & similis factus est illis, hoc est sensuali legi subiectus, quæ illi cum bestijs cōis est. Vt ergo ad argm adaptetur rñsio, distinguitur prior præmissa. Conceditur inquam fomitem peccati esse legē, non directe inclinante in verum bonum, sed in id quod est sensuale bonum, hoc est, quod est delectabile, aut vile. Et pariter distinguitur cum subsumitur, non deriuari a lege æterna, fateamur id inquam quatenus a rōne deriuat, ne garur uero quatenus inclināt in bonū qđ piam. f. sensuale. Ac præcipue qua ratione est pena peccati, nam in iustitia Dei fuit per illam delectationem liberi nostri arbitrij punire peccatū Adæ. Ad sñ eodem prope mō rñdetur. Legis. n. iniqua quatenus a ratione declinat (vt 2. de legibus, ait Cicero) non modo leges habendæ non sunt, sed nec appellandæ quidem. Quare hac ratione ab æterna non emanant. At uero quatenus nō nihil simili iudicis legis retinent, videlicet in quā um potestatem imperandi designant quodammodo influxus sunt diuina potestatis Nam (vt ait Paulus) Omnis potestas a Domino Deo est. Vnde, vt q. 6. & latius li. 3. q. 4. innotescet. Et potestas infidelium principum a Deo deriuat iuxta uerbum Christi ad Pilatum. Non haberes aduersum me potestatem ullam, nisi tibi datum esset de super. Ad tertium deniq; respondetur, qđ lex humana quæ n alium permittit approbando vt bonum, vt illa quæ fornicationem pronuntiat esse bonam, nequaquam ab æterna d. fluere. Illa autem quæ impune eam permittit, quia omnia non potest coercere flagitia, in hoc

quod non conatur ad id quod perficeretur, reſta ac prudens est, atque ideo a lege æterna descendit, licet eam tanquam debiliore perfecte non adæquet.

ARTICVLVS IIII.

Vtrum creata cuncta, tam necessaria quam contingentia æterna subijciantur legi.

Subsequitur ut quarto huius questionis articulo exploremus an tota creaturarum uniuersitas subdita sit æternæ legi. Et quidem de affirmatiua conclusione non solum sacrosancta fides, uerum, nec ratio physica ambigere sinit. Vt enim Domini est terra & plenitudo eius, quantum ad creationem, sic & quantum ad gubernationem (vt ait ipsa Sapientia) attingit a fine usq; ad finem, & disponit oia sua uiter. Et c. 14. Tu pater gubernas oia prouidentia. Vnde non modo Iob eos irridet, qui Deum negabant nostra curare, sed aiebant inter cardines cœli contineri, uerum & Cicero in iustitia de Natura Deorum uchementer eodē oburgat Philosophos neque eos suo noie dignos censet. Nam si diuinam prouidentiam de medio sustuleris nulla in nobis inesse potest erga Deum amicitia, pietas, sanctitas, aut religio. Ad interrogata, hec qđ est, ut quorundam dubitantes explanemus. Sunt aut tria hæc de quibus dubitatur, scilicet necessaria, contingentia, & humana, nimirum: homine superiora, eedēq; inferiora, & sua ipsius opera. Arguitur ergo quod necessaria non subsint æternæ legi. I ex omnibus imponitur, ut a malis cohibiti reſta incedant, ac subinde reliquas res humilioris ordinis, ut uiam item quoq; nature suæ non deserant, necessaria autem, cum impossibile sit aliter se habere, nequeunt a natura sua declinare, aut deficere, atque adeo nulla indigent cohibitione, ergo legi æternæ non subijciuntur. Et secundo arguitur. Diuina non sunt subiecta eidem legi uidelicet neque personæ diuinæ, nec a tributa, quia ubi est summa æqualitas, nulla esse potest subiectio, ergo nō omnia necessaria subduntur eidem legi. Tertio arguitur, quod neque omnia contingentia mutabilia & caduca homine inferiora supponantur eidem legi. I ex nō ponitur (vt supra uisum est) nisi quibus promulgatur, reb. autem rationi experibus

Cicero. Rō per more q stionis Triplex genus re rū, quæ in pie sentie ueniunt q stionem

Primū argum.

Secūdu argum.

tertium philosophus.